

Kristiansands-barnehagen

Årsplan for Strai barnehage 2024-25

Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Med fokus på robuste barn og vennskap!

Fastsatt av samarbeidsutvalget 27.08.24

Innhold

Vår barnehage	3
Presentasjon av barnehagen.....	3
Ny i barnehagen.....	5
Overganger innad i barnehagen.....	6
Overgang barnehage – SFO/ skole	6
Hva er barnehagens årsplan?.....	7
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge».....	7
Barnehagens hovedsatsingsområde.....	8
Rekomp – barnehagebasert kompetanseutvikling	9
Samarbeid.....	10
Samarbeid med foresatte	10
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest.....	10
Lek og læring i barnehagen	10
Demokrati og barns medvirkning	11
Kommunikasjon og språk.....	12
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt.....	13
Bærekraftig utvikling	13
Livsmestring og helse	14
Omsorg og danning.....	14
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø	15
Vurdering og veien videre.....	16

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi vil ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Vi jobber etter formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Presentasjon av barnehagen

Barnehagen heter Strai barnehage og ligger på Straismoen 11, 4618 Kristiansand. Barnehagens telefonnummer er 380 31840. Barnehagens emailadresse er: lene@strai-barnehage.no og vår hjemmeside er: <https://strai-barnehage.no> . Her finnes informasjon om barnehagen, våre tre avdelinger og nyheter blir fortløpende lagt ut.

Styrer

Lene Koekebakker (100% stilling)

Har jobbet i barnehagen i 23 år

Barnehagens telefonnummer: 380 31840, styrers mobilnummer: 95838902

Melkebarten

Karla Bergan (100% stilling)

Pedagogisk leder – har jobbet i barnehagen i 7 år

Rudi Torkildsen (100% stilling)

Pedagogisk leder – har jobbet i barnehagen 5 år

Vigdis Linde (100%)

Fagarbeider – har jobbet i barnehagen i 23 år

Aida Tharaldsen (100%)

Fagarbeider – har jobbet i barnehagen i 18 år

Tina Severinsen Lunden (60%)

Fagarbeider – har jobbet i barnehagen i 16 år

Andrine Linde Aslaksen Ingebretsen (100%)

Lærling – har hatt praksis i barnehagen siden høsten -23

Avdelingens telefonnummer: 47202291

Neglespretten

Stig Harald Svendsvoll (100% stilling)

Pedagogisk leder – har jobbet i barnehagen i 6 år

Fay Hege Olsen Mæhle (60% stilling)

Assistent – har jobbet i barnehagen i 16 år

Christian Brandser (100%)

Fagarbeider – har jobbet i barnehagen i 6 år

Sebastian Severinsen (100%)

Læring – har hatt praksis i barnehagen siden høsten -22

Elisabeth Valdal (80%)

Pedagogisk leder – har jobbet i barnehagen i 13 år

Nancy Hunsbedt (100%)

Fagarbeider - har jobbet i barnehagen i 12 år

Avdelingens telefonnummer: 45830271

Sokkelesten

Renate Eidem (100% stilling)

Pedagogisk leder – har jobbet i barnehagen i 24 år.

Joachim Andersen (100%)

Fagarbeider – har jobbet i barnehagen i 10 år

Aisha Hussein Mohamud (60%)

Praksiskandidat – har hatt praksis siden våren – 24

Avdelingens telefonnummer: 45830269

Spesialpedagog, logoped og andre instanser.

Vi har lav terskel for å kalle inn ulike profesjoner – så hos oss i Strai barnehage møter dere gjerne fysioterapeut, spesialpedagoger, logopeder og helsesykepleier.

I tillegg til fast personal, har vi gjerne noen ekstra personer inne i løpet av barnehageåret. Både fra Mosby og Torridal skole, Kvadraturen videregående skole, Kristiansand katedralskole Gimle, Øvrebø videregående skole og studenter fra UiA eller personer fra NAV som trenger yrkeserfaring, kan være innom barnehagen i løpet av året. Når dette blir aktuelt, får dere beskjed.

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Kristiansand kommune har utarbeidet en plan for arbeidet med overganger som gjelder fra og med barnehageåret 2020-21: [Plan for samarbeid og sammenheng i overganger for barn i barnehager og elever i grunnskolen.](#)

Ifølge “Rammeplan for barnehagen”- kap 6, skal *barnehagen i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.*

De fleste av barna som går i Strai barnehage har begynt sin barnehagekarriere på vår småbarnsavdeling - Melkebarten. De barna som er blitt tildelt plass hos oss, får i løpet av juni måned en invitasjon til et besøk i barnehagen. Da kommer alle de nye barna med foresatte for å hilse på personalet og de barna som skal fortsette på avdelingen neste år. Dette lille møtet er viktig både for oss i barnehagen og de som er nye. Det utveksles litt tanker om barnehageoppstart og det er anledning til å spørre om det en måtte lure på. Ellers er jo fokus rettet mot de små som skal starte opp barnehagelivet hos oss. Det er viktig at de opplever dette møtet trygt og godt.

Fra dette besøket får dere foresatte med et skriv hjem som forteller mer detaljert hvordan oppstart og tilvenningstiden vil bli til høsten. Vi vet at barnehageoppstart kan oppleves nytt og utfordrende for både barn og foresatte. Det er derfor viktig at tilvenningen blir så god som mulig for barnet, samt at foresatte føler seg trygge og godt ivaretatt. Det har vært vanlig å tenke at foresatte setter av tre dager til tilvenningen i barnehagen. De siste årene har det imidlertid kommet tydelige signaler fra barnehagepedagoger og fra forskerhold om at tre dager ofte ikke er nok tid for å gjøre barnet trygt, og at dette gjelder særlig de minste barna. Vår erfaring er at det er svært forskjellig hvor fort barnet tilpasser seg den nye tilværelsen, så det er viktig at foresatte setter av minst tre dager til dette. Det oppfordres derfor til å ha en plan B, om det viser seg at barnet trenger lengre tid. Korte dager etter oppstartsperioden er også å anbefale.

Nytt barnehageår starter opp 15.august, men for at tilvenningsperioden skal bli så god som mulig for alle, tar vi inn nye barn over en lengre periode.

Tilvenningsperioden i barnehagen kan vare ut august og september, og for noen enda lenger. I denne tiden jobber vi med å bli kjent og trygge på hverandre, både store og små. Vi skal komme inn i gode rutiner i garderobe, ved måltid, bleieskift, rydding og samling. Vi synger kjente og kjære sanger og bruker mye tid i lek på gulvet og ute på lekeplassen. Godt samarbeid med hjemmet er avgjørende for at barnehagedagen skal oppleves god for alle. Foresatte har jo til enhver tid hovedansvar for sine barn. Barnehagen ønsker å være en best mulig samarbeidspartner med hjemmet, slik at hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett og ivaretatt, og samtidig føle seg som en del av gruppa. Vi ønsker at barnehagehverdagen skal oppleves god og trygg med rom for lek, utforskning og læring for alle våre barn.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foresatte får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Rett etter påskeferien begynner vi med tilvenning til nye avdelinger. Da går barna på besøk for å leke og bli kjent med personalet der. De første gangene har barna med seg personalet fra «gammel» avdeling, senere går de på besøk uten disse.

Barna kommer på besøk gruppevis, slik at vi blir godt kjent med det enkelte barns væremåte og interesser. I juni deltar barna i samlinger og måltider på ny avdeling. Foresatte får også tilbud om å være med barna på besøk til ny avdeling, nettopp for å bedre og trygge overgangen.

Overgangsobjekter – som å flytte bilde over til ny garderobe – blir også gjort. Dette gjør vi for at noen elementer skal være trygge, i det nye.

Når barna så begynner på ny avdeling i august er barna «ferdig tilvendt», men det kan være godt med noen kortere dager i begynnelsen.

I tillegg har personalet på «gammel» og «ny» avdeling en kort samtale om hvert enkelt barn – slik at den nye avdelingen er godt forberedt til å ta imot og ivareta de nye barna!

Overgang barnehage – SFO/ skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foresatte og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Et av verktøyene vi bruker er overgangsryggsekken, og dette er en sekk med forskjellig innhold av rim, sanger, bok og eventyr – som førskolebarna bruker i barnehagen. Når da barna begynner på skolen og SFO – vil også overgangsryggsekken være der. Dette skal skape sammenheng og trygghet for barna i denne viktige overgangen. Dette er i samsvar med kommunens plandokument «En rød tråd». Dette kan leses mer om her: <https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/felles/barnehage-og-skole/skjemaer-for-ansatte-i-barnehager/grunnlagsdokument-overgangsryggsekk.pdf>

I tillegg sender barnehagen, i samråd med foreldre, et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon. Dette er også et ledd i arbeidet med å lette og trygge overgangen fra barnehage til skole.

Slik forbereder barnehagen overgangen til skole for det enkelte barn:

Sokkelesten jobber bevisst med overgangen fra barnehage til skole. Barna lærer gjennom lek og praktiske oppgaver i små gruppe. Barna øver på sosial kompetanse og selvstendighet. Vi øver på ulike finmotoriske aktiviteter og barna blir introdusert for enkle engelske ord – uttrykk via lek. I tillegg øver vi på at barna rekker opp hånda, tar imot flere beskjeder – slik at barna blir mest mulig selvstendige før skolestart. Språk, sosial kompetanse og selvstendighet er de viktigste elementene i forhold til en god skolestart, dette er tilbakemeldingen fra skolen og lærere.

Men det siste året skal ikke bare være en forberedelse til skolen ... Dette siste året skal være lærerikt, spennende og ikke minst gøy! Og barna får oppleve mye morsomt – vi har faste tur-dager med andre barnehager i nærmiljøet, vi har svømme/vanntilvenningskurs, barnas blomsterdag, besøk på skole/SFO og mye spennende vi skal oppleve! Barnehagen har en naturlig progresjon i løpet av barnehagetiden – og dermed blir det mye gøy dette siste året.

Strai barnehage har hatt gode rutiner på overgang barnehage – skole i mange år. Selve overføringsskjemaet, som barnehagen fyller ut (i samarbeid med foresatte) og gir skole/SFO, blir

overlevert i møte mellom barnehage og skole (sosiallærer, kontaktlærer) og eventuelt foresatte hvis de ønsker dette. Barnehagene i Mosby – Strai sone har også en bli-kjent dag på skolen i tillegg til den ordinære førskoledagen med foresatte. På Bli-kjent dagen kommer førskolebarna sammen med personalet i barnehagen, opp på skolen og har en spennende formiddag med lærere og elever der. Dette er for å bli bedre kjent, bli ytterligere tryggere på skolen og området der – og også bli litt kjent med noen av skolens elever. Vi inviterer lærere ned for å besøke oss i barnehagen, dette gjennomføres når skolen har mulighet for det.

Barnehageåret 23/24 har også førskolegruppen vært på besøk i skolegården og vi har invitert med Eventyrskogen barnehage. Vi har også vært på besøk, og fått besøk og gjort aktiviteter sammen med Eventyrskogen – og skolestarterne der. Alt dette for å trygge og forberede til en god skolestart.

Strai barnehage har, sammen med de andre barnehagene og skolene i sonen vår, regelmessige møter for å følge opp og rullere på sonens årshjul, og for å bedre samarbeidet ytterligere. Dette er i tråd med rammeplanens punkter i kapittel 6 Overganger.

Avslutningen på barnehagetiden for våre skolestartere, er sommerfesten! Den holdes i barnehagen og er for alle barna i barnehagen og foreldre. Ekstra oppmerksomhet og verdig avslutning med roseseremoni og gode ord for våre skolestartere markeres her.

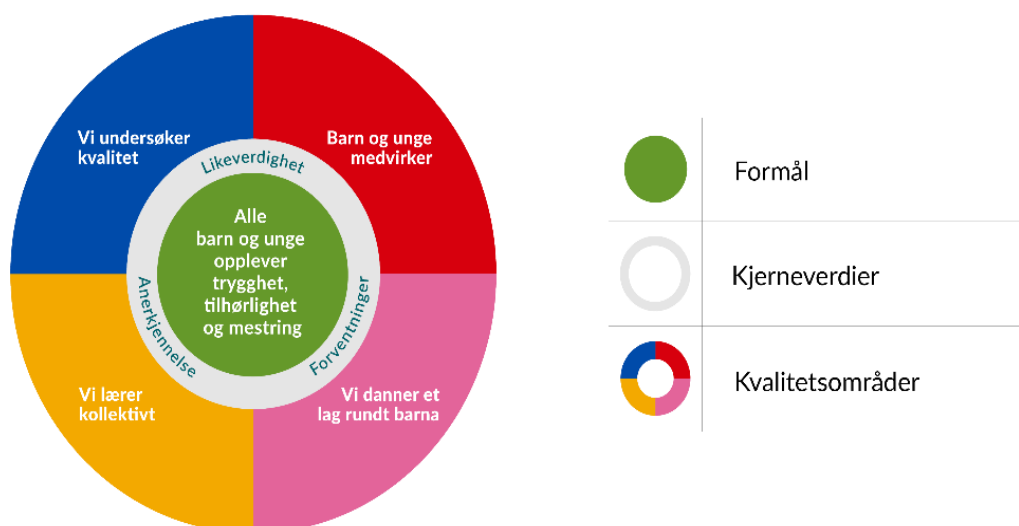
Hva er barnehagens årsplan?

Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. I tillegg til årsplan, har vi i Strai barnehage utarbeidet progresjonsplan og årshjul til foresatte og andre interesserte.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring. <https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/>

Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene.

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av evaluering av progresjonen prioritert følgende hovedsatsingsområder for neste barnehageår 24/25: Språk, sosial kompetanse, robuste barn og vennskap. Vi vet at å skape vennerelasjoner og oppleve å ha venner er grunnleggende for god psykisk helse. FNs bærekraftsmål nr 3 – er god helse og livskvalitet, og dette vil vi ta med i barnegruppene og i vår hverdag også dette året. Personalet lærte mye om temaet de foregående barnehageår, og dette arbeidet videreføres og videreutvikles som nevnt ovenfor. Å takle ulike utfordringer i hverdagen, takle å stå i vanskelige følelser og også takle å ikke alltid mestre, er noe vi jobber med for nettopp å utvikle god robusthet hos barna.

Å være varme og trygge voksne (autoritative) er noe som ligger i bunn i vår praksis. Å se barnet, anerkjenne det og være en tydelig og varm voksen er nødvendig for tryggheten til barna og et absolutt i en god barnehagehverdag. Å se barnet – ta deres innspill og ønske om medvirkning er elementer vi verdsetter i barnehagen.

Vi bruker ulike metoder og tiltak for å nå våre mål. Tiltak for 2024/25 er at vi fortsetter med Språkløyper for ytterligere å sette fokus på språket. Dette innebærer lesestunder for alle barna, der barns medvirkning i prosessen er avgjørende. Språkløyper innebærer en systematisk jobbing med språk – i forhold til å lese bøker. Her bruker vi Kristiansand kommune sin språkstandard gjeldende fra 01.01.17. Dette for å sikre et minimum av språkstimulering og systematisk jobbing i barnehagene. I vår barnehage vil dette si å fortsette slik vi gjør, med «Alle med» og TRAS kartlegging, Barns språkhistorie eller tilsvarende for flerspråklige barn og arbeid med språkløyper. Barnehageåret -20 startet vi opp med Bravo-lek, og vi ser at dette fenger barna og øker deres bevissthet rundt skriftspråket og verbalspråket, i en lekende og artig setting. Dette fortsetter vi med barnehageåret 24/25.

En annen viktig metode for å øke trivsel i barnegruppa er å bruke aldershomogene grupper.

I barnehagen har vi delt gruppene etter alder på hver avdeling. De minste på Melkebarten, 3 og 4 åringene på Neglespretten (der de igjen er delt i grupper etter alder) og de eldste – førskolebarna på Sokkelesten. Dette gjør vi for at utvalget av barn på samme alder, skal bli størst mulig – det er lettere å finne venner, og det er også disse på samme alder som etter hvert skal begynne på skolen sammen! Det pedagogiske opplegget er også enklere å tilrettelegge og spisse til en mer homogen barnegruppe. For å kvalitetssikre opplegget bruker vi barnesamtaler med hvert enkelt av barna på de to store avdelingene. I disse samtalene hører vi om trivsel, får innspill fra barn og tilbakemelding om vårt opplegg fungerer. Barns medvirkning er viktig, og deres stemme skal bli hørt og tatt hensyn til i barnehagehverdagen.

Andre metoder vi bruker i arbeidet med barn og barnegrupper – er PA (pedagogisk analyse). Mer informasjon om dette ligger her <https://flikkristiansand.wordpress.com/flik/pedagogisk-analyse/>

Rekomp – barnehagebasert kompetanseutvikling

Kristiansand kommune har, sammen med UiA, private og kommunale barnehager, samt andre aktører på oppvekstfeltet – opprettet et kompetansenettverk for å nå målet med å bidra i implementeringen av Rammeplanen og derved sikre alle barn et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Vi i Strai barnehage er med på denne satsningen på kvalitet i vårt arbeid, og her skal alle personalgrupper involveres i arbeidet. Mer informasjon om denne satsningen, ligger her:

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-agder/dokument-agder/barnehage-og-opplaring/nasjonale-satsinger-for-kompetanseutvikling/planer-regionalt-komp/2023/rekomp-region-kristiansand.pdf>

Vi har gjennom flere barnehageår jobbet med voksenrollen for å sikre et god og trygt barnehagemiljø, lekemiljøer i barnehagen og psykisk helse. Vi har gjennom barnehageåret 22/23 jobbet med disse elementene og ytterligere spisset vårt utviklingsarbeid for 23/24. Vi fortsetter med psykisk helse som overordnet mål, med fokus på vennskap og robuste barn. Arbeidet består av ulike elementer for å operasjonalisere dette i hverdagen. Arbeid med trygt og godt barnehagemiljø, der alle barn skal ha minst en venn! Tiltak for å nå dette målet er felles lekefokus, i lekegrupper med engasjerte voksne. I dette arbeidet jobber vi også med sosial kompetanse gjennom ulike opplegg og programmer (Kanin og Pinnsvin og Småsteg). Et mål er å jobbe med at barna må klare å ikke mestre alt. Det å takle motgang på en god måte – er en viktig lærdom! Dette fortsetter vi med i barnehageåret 24/25, fordi vi ser at dette er et stort og viktig satsningsområde. Vi vil bruke kreative fag som tiltak i dette arbeidet med robuste barn og vennskap, dette er vår rekomp-satsning 24/25. Mer informasjon om dette kommer på foreldremøtet høsten – 24.

I vårt arbeid er det vi i personalet som er verktøyet. Derfor har vi gjennom barnehageåret 22/23 og også 23/24 jobbet med voksenrollen i forhold til å være varme, og tydelige voksne (autoritative voksne) og blitt bedre kjent med våre egne reaksjonsmåter (sensitivitetstyper). Vi har også jobbet med å validere barns følelser, og møte dem på en god måte – og opplever at dette gir god effekt og er en hensiktsmessig måte å møte barna på. Vi har lært mer om følelsesregulering, relasjon og trygghet i forhold til det enkelte barnet i gruppen. Vi jobber med dette emnet internt, i dagliglivet og evaluerer og diskuterer på personalmøter – korrigerer hverandre og rose hverandre, for å utvikle en best mulig praksis hos oss i personalet i barnehagen. Dette jobber vi videre med barnehageåret 24/25.

For å ta med foresatte i arbeidet, har vi gjennomført dialogmodellen på noen avdelinger og grupper. På årsmøtet i april – 24 hadde Inger Lise Andersen et foredrag for foresatte og ansatte, nettopp for å fokusere på foreldrerollen opp mot å utvikle robusthet hos barna.

Styrer og ressursperson fra personalet følger opp møter og nettverkssamling i forbindelse med denne storsatsningen. Alt for å øke kvaliteten på vårt arbeid – til barns beste!

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier og øvrige støttefunksjoner. Det tverrfaglige samarbeidet kommer blant annet til uttrykk gjennom avklaringsmøtet. Avklaringsmøtet har til hensikt å kartlegge hjelpebehovet slik at familier får riktig hjelp og dermed bidra til best mulig utvikling for barnet.

Samarbeid med foresatte

Barnehagen skal samarbeide med foresatte både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foresatte skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foresatte med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Barnehagen bruker også dialogmodellen i foreldresamarbeidet. Vi bruker modellen som metode i forhold til inkludering, utestenging og mobbing. Dere foresatte blir kalt inn til møter, der vi i barnehagen og dere foresatte sammen diskuterer ulike caser som omhandler disse temaer. Dette er en metode for å fremme samarbeidet mellom barnehage og hjem – til beste for barna. Mer om dette kan leses på www.dialogmodellen.no. Hovedmålet er at dere foresatte skal bli bedre kjent med hverandre og også oss i barnehagen. Sammen tar vi opp ulike case og diskuterer disse – temaene kan være mobbing og inkludering – men like gjerne grensesetting og utvikling av robusthet hos barna.

Dette opplegget bruker vi på Melkebarten og Sokkelesten barnehageåret 24/25.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foresatte vil som en hovedregel bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære

å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**.
Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Lek og læring i barnehagen foregår både ute og inne, analogt og digitalt for å stimulere til et rikt og allsidig læringsmiljø.

Slik vil barnehagen benytte digitale verktøy for å berike barnas lek og læring:

- Personalet leser bøker for barna ved hjelp av prosjektor eller smartboard.
- Personalet bruker ipad og ulike apper tilpasset barnas alder.
- Personalet bruker digitale verktøy i samling og hvilestund.
- Personalet bruker digitale verktøy når vi spiller musikk.
- Personalet tar bilder og lager historier.
- Personalet bruker ipad som oppslagsverk og arbeidsverktøy.
- Personalet bruker appen bookcreator med førskolegruppa.
- Personalet lærer seg smartboard som digitalt verktøy.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Personalet vurderer leke-situasjoner og setter seg ned der det trengs (aktivt til stede – ute og inne).
- Personalet hjelper barna med å sette i gang en lek, inkludere andre i leken når det trengs.
- Personalet organiserer faste lekegrupper. Gjøres i større grad for barn som trenger det.
- Personalet lager lekestasjoner slik at barnas interesser blir ivarettatt, og byttes med jevne mellomrom.
- Personalet setter opp skilt ved vernet lek og samlingsstund (som skal respekteres).
- Personalet legger til rette for og inspirerer til ulike former for lek, og særlig opprettholdelsen av leken.
- Personalet benevner det vi sammen med barna ser og opplever i samspillet.
- Personalet støtter opp om relasjoner mellom barn og barnas særegne kultur og etikk.
- Personalet jobber for at hvert enkelt barn skal føle seg anerkjent og sett – gjennom våre ord, holdninger og handlinger.
- Personalet inspirerer til bruk av fantasi og kreativitet i barnehagehverdagen.
- Personalet legger til rette for at materiell er mer tilgjengelig for barna (frihet under ansvar).

Demokrati og barns medvirkning

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos personalet i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig lite menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Personalet har en holdning som legger på barns medvirkning og innspill.
- Personalet anerkjenner barns behov og rett til medvirkning i barnehagehverdagen ved å ta barnas innspill på alvor.
- Personalet er ansvarlig for at barnet skal få medvirke i sin egen hverdag, og det er personalet som er ansvarlige for at valget er til barnets beste.
- Personalet tilrettelegger for at barn skal få erfaring med å ta hensyn til andre og selv bli tatt hensyn til. Alle barn skal ha opplevelsen av at alle skal med!
- Personalet har barnesamtaler der ulike temaer tas opp (hos de eldre barna) og barns innspill blir tatt med i vår praksis.
- Personalet skal synliggjøre barns medvirkning gjennom planer, utsagn og valg.
- Personalet bygger felleskap og felles verdier i barnegruppa og kollegiet ved å lære oss enkle dannelsesregler, ha klare forventninger til barna og personalet og sammen lage. Barnehagedagen god og spennende og ikke minst til VÅR!
- Personalet møter barns etikk og særegne kulturuttrykk ved å gå videre på deres innspill, samt videreformidle deres kulturelle identitet i tilfeller der det er naturlig og ønskelig.
- Personalet skal være tilstedeværende voksne.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø. Det er utarbeidet en [språkstandard](#) for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Personalet bruker Kristiansand kommunes språkstandard og følger disse punktene for å kvalitetssikre at vi ser alle barn.
- Personalet arbeider med språkløyper – fokus på både verbal og skriftspråket vårt.
- Personalet er bevisst i forhold til benevning.
- Personalet er bevisst på å ta barnas innspill til prosjekter og ideer på alvor så vi igjennom leken kan lære nye ord og uttrykk.
- Personalet jobber med tegn-til-tale (norsk med tegnstøtte).
- Personalet deler avdelingene opp i mindre grupper – for å få større oversikt og bedre kvalitet i arbeidet.
- Personalet legger til rette for at Bravo-leken som et fast daglig innslag (periodevis).
- Personalet låner bøker på biblioteket og tar barnas ønske og innspill om ulike bøker på alvor.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Personalet skal gjennom observasjoner, og barnesamtaler med de større barna, få oversikt over om barnet er inkludert og opplever seg som en del av fellesskapet.
- Personalet stiller åpne spørsmål – «Hva var det som skjedde her nå?».
- Personalet setter tydelige grenser.
- Personalet skal gjennom aktiv tilstedeværelse være tydelig på akseptabel og uakseptabel oppførsel.
- Personalet hjelper barnet inn i lek/samspill med andre barn.
- Personalet hjelper barnet med samhandlingsverktøy og hensiktsmessig oppførsel for selv å komme inn i lek.
- Personalet har nulltoleranse for mobbing og ekskludering.
- Personalet trekker frem ulikheter som positivt og berikende i våre liv (Forut-aksjonen, ulike markeringer i løpet av året som Eid, jul, påske, Samefolkets dag, Verdens Down syndrom dag osv).
- Personalet har som mål at barna skal få oppleve en innholdsrik barnehagehverdag der de opplever seg som en betydningsfull del av fellesskapet, uansett kulturbakgrunn, etnisitet og funksjonsevne. ALLE SKAL MED!

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi lærer om naturen, med det for øye at vi ønsker å ta vare på det vi kjenner.
- Vi plukker søppel i nærområdet og lærer oss respekt for naturen.
- Vi rydder opp etter oss på tur som en del av rutinen.
- Vi spikrer og sager ikke i trær og kvister som lever.
- Vi er opptatt av alt levende i naturen, og undrer oss over alt den rommer!
- Vi er bevisst på å bruke naturmaterieell når vi er på tur – bruke naturen i naturen.
- Vi er bevisst på bærekraftig bruk av ressurser – gjenbruk av utstyr og klær.
- Vi bruker bokkasser fra biblioteket og READ prosjektet <https://readagder.no/> som elementer i en bærekraftig bruk av ressurser.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og fellesopplevelser. Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse i møte med rammeplanens fagområder. Barn skal møtes med en holdning der de voksne søker å forstå hva som ligger bak barns atferd uttrykk og støttes i å håndtere livene sine gjennom trygghet, relasjon og god følelsesregulering. Dette er i tråd med Kristiansand kommunes kompetanseprogram knyttet til en traumebevisst tilnærming og forebygging/avdekking av vold- og seksuelle overgrep. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Gjennom samtaleverktøyet «Kroppen er min» skal barna få mulighet til å kommunisere med voksne om kropp, krenkelser, grenser, hemmeligheter og trygghetspersoner.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Personalet skal møte barna med begeistring og møte den humoren det enkelte barnet har. Dette for å danne gode relasjoner.
- Personalet skal gi tid og rom til undring sammen med barna.
- Personalet skal la barna gjøre sine egne erfaringer og oppdagelser – og mulighet til å lære selv og komme med innspill i prosessen. Prosessen er viktigere enn resultatet.
- Personalet skal jobbe for at alle føler seg inkludert i fellesskapet, både i de planlagte og de spontane aktivitetene.
- Personalet skal støtte opp om barnas valg av aktiviteter.
- Personalet veileder og støtter barna i utfordrende situasjoner, og hjelper dem gjennom de vanskelige følelsene – i tråd med tanken om å utvikle robusthet hos barna.
- Personalet bruker tegn til tale (norsk med tegnstøtte) og dagtavle for at alle skal ha mulighet til å få oversikt i sin egen hverdag.
- Personalet bruker minirøris (bevegelse til musikk).
- Personalet har fokus på psykisk helse og livsmestring.
- Personalet bruker banking time – kvalitetstid med enkeltbarn.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Når det gjelder omsorg og danning vil vi dette året spesielt jobbe videre med å utvikle og styrke barns robusthet og vennskap. Omsorg gir positive følelser hos små og store, og effekten av positive følelser er stor for barns psykiske og fysiske helse. I arbeidet bruker vi ulike verktøy og metoder for å fremme omsorg, danning og sosial kompetanse. Eksempler her er Kanin og Pinnsvin og Småsteg.

Punkter for egenvurdering

- Personalet jobber med ordensbarn i alle grupper.
- Personalet og barna skal bidra i ryddetid, alle hjelper og vi har alle et kollektivt ansvar.
- Personalet som gode rollemodeller.

- Personalet spør seg selv hvordan er jeg i møtet med barnet?
- Personalet vurderer barn med egenskaper og ikke prestasjoner.
- Personalet jobber for at barna skal håndtere og stå i vanskelige følelser.
- Personalet jobber systematisk med dannelsesreglene, se under:

DANNELSESREGLER I STRAI BARNEHAGE

1. Vi sier hei/god morgen når vi kommer.
2. Vi spør ” Kan du?” når vi trenger hjelp.
3. Vi sier ” Takk for maten” når vi går ifra bordet.
4. Vi sier ” Unnskyld” eller ” Beklager” når vi er uheldige.
5. Vi rydder etter oss.
6. Vi hjelper hverandre.
7. Vi sier nei på en fin måte.
8. Vi avslutter leken når vi skal hjem.
9. Vi venter rolig på vår tur.
10. Vi sier takk for i dag når vi går.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. Personalet har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik arbeider vi med å forebygge mobbing og skape et trygt og godt barnehagemiljø:

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/ eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i felleskapet og muligheten til medvirkning». *(Ny definisjon av mobbing v/ Lund, Kovac, Helgeland 2017)*

Slik vil barnehagen forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen, barnehageloven og verdiene i Rammeplanen:

- Arbeide systematisk med holdninger og forståelser av barns uttrykk gjennom pedagogisk dokumentasjon og analyse (PA analyse).

- Systematisk arbeid med barnesamtaler og foreldredialog.
- Rutiner og prosedyrer for konflikt-håndtering (aktivitetsplan).
- Observasjon, tilstedeværelse og engasjement av alle de voksne i hverdagen.
- Personalet i barnehagen må bli kjent med barna og vite hva de liker.
- Viktig med banking-time med alle barn (kvalitetstid med hvert enkelt barn).
- Fremme det positive i hvert enkelt barn – og si det høyt i gruppa.
- Lekegrupper/mindre grupper.
- God kommunikasjon blant personalet.
- Utarbeide aktivitetsplan i forhold til gjeldende regelverk.
- Dialogmodellen for Melkebarten og Sokkelesten med forpliktende tiltak.

Vurdering og veien videre

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44). Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av verdiene i Rammeverket og våre egne satsningsområder (s. 7-8).

Når barnehagen gjennom året jobber med egenvurdering tas det utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon er det den pedagogiske dokumentasjonen som vektlegges, da den rommer mulighet for endring og utvikling av praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi gitt noen punkter for egenvurdering innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Se modellen under.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

Vi vurderer og korrigerer vår praksis underveis. Dokumentasjon kommer til uttrykk i bilder, på KidPlan, i permen – og i avdelingens egen perm for vurdering/evaluering av praksis.

Refleksjon og vurdering foretar vi oss hver uke – for å se om målet er nådd.

Plan for vurderingsarbeidet:

- Hver annen uke på avdelingsmøtet
- Hver måned/eller periode – på avdelingsmøtet/personalmøte, ses opp mot barnehagens progresjonsplan
- ½ års-evaluering på planleggingsdagen etter jul og i mai/juni
- Foreldreundersøkelse gjennom Udir i november/desember
- Barnehagen har som et av utviklingspunktene dette året at alle ansatte skal være aktivt med i det pedagogiske vurderingsarbeidet og felles refleksjon. Dette gjøres på personalmøter og planleggingsdager. ALLE MED.

Hvordan skal barns erfaringer og synspunkter tas med inn i vurderingsarbeidet:

- Bruke praksisfortellinger aktivt
- Mer bruk av film/observasjoner
- Barnesamtaler (egne spørsmål og gjennom barnehagetrivsel.no)
- Oppmerksomme og tilstedeværende voksne